

2005. június 7., kedd

P6_TA(2005)0222

A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem

Az Európai Parlament ajánlása az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak, a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről (2005/2065(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Stefano Zappalà által, a PPE-DE képviselőcsoportja nevében a Tanácshoz intézett ajánlási javaslatra a terrorizmus finanszírozásának megelőzése és visszaszorítása érdekében, az információcserét, átláthatóságot és a pénzügyi tranzakciók nyomon követhetőségét célzó intézkedésekről (B6-0221/2005),
 - tekintettel a Tanács 2004. március 24-i és 25-i brüsszeli ülésén elfogadott, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló nyilatkozatra,
 - tekintettel az Európai Unió átdolgozott terrorizmusellenes cselekvési tervére, amelyet a Tanács 2004. június 17-i és 18-i ülésén észrevételezett,
 - tekintettel a Bizottság „A terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos megelőzésről és küzdelemről az információcsere fejlesztésére, az átláthatóság növelésére és a pénzügyi műveletek nyomon követhetőségének fokozására irányuló intézkedések segítségével” című közleményére (COM(2004)0700),
 - tekintettel az Európai Tanács 2004. november 4–5-i ülésén elfogadott és a brüsszeli Európai Tanács 2004. december 16–17-i elnökségi következtetéseivel – különösen a terrorizmus finanszírozására vonatkozókkal – kiegészített hágai programnak a terrorizmus megelőzését és megfékezését célzó intézkedéseire,
 - tekintettel a pénzmosás vámügyi együttműködés segítségével történő megelőzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatra (⁽¹⁾),
 - tekintettel a pénzügyi rendszer pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása céljából történő felhasználásának megelőzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatra (COM(2004)0448),
 - tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, és különösen annak 6., 7., 8., 10., 12., 21. és 22. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 114. cikkének (3) bekezdésére és 94. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári, Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A6-0159/2005),
- A. mivel a hágai programban felsorolt, különösen a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel, valamint az információcserével kapcsolatos intézkedéseket reális határidőn belül, hatékonyan és a bizalmas adatok védelme mellett életbe kell léptetni a szabadság, biztonság és jog érvényesülésének az Unióban történő megerősítése érdekében,
- B. mivel az európai biztonsági stratégia politikai, diplomáciai, humanitárius, gazdasági és pénzügyi tevékenységek, valamint az igazságügyi és rendőrségi együttműködés révén a terrorizmus elleni küzdelem integrált megközelítéséről gondoskodik,
- C. mivel a nemzetközi terrorizmus fő pénzügyi forrása a nemzetközi fegyver- és kábítószer-kereskedelemből származik,
- D. mivel a segédkező hitelintézeteken vagy az adóparadicsomokban megvalósított befektetéseken keresztül történő pénzmosás hozzájárul a nemzetközi terrorista szervezetek finanszírozásához,

(¹) HL C 227. E, 2002.9.24., 574. o.

2005. június 7., kedd

- E. mivel a megelőző háború stratégiájának nem sikerült sem a nemzetközi terrorista szervezeteket, sem a finanszírozásukat aláásnia,
- F. mivel a terroristacsoportok szervezéséhez, működtetéséhez és operatív fejlesztéséhez szükség van a források folyamatos és egyre bővülő gyűjtésére és ezzel párhuzamosan a pénzforrások megszerzésére és ezeknek legális és illegális csatornákon – többek között nemzetközi kereskedelmi társaságokon, trösztökön és offshore társaságokon, „készpénzcsempészek”, „hawala” típusú átutalási rendszereken vagy egyes karitatív szervezeteken – keresztüli áramoltatására irányuló mindig új és egymással felcserélhető módszerek keresésére,
- G. mivel a tagállamok többségében a karitatív ágazat adómentességet élvez, és ennélfogva az adóhatóságok már pontos információkkal rendelkeznek a szóban forgó szervezetek számláiról és pénzmozgásairól,
- H. mivel a világpiacot napjainkban hatalmas méretű pénzmozgás jellemzi, igen nehéz és összetett feladat a pénzügyi transzferek során elkövetett olyan visszaélések felderítése és megbüntetése – tekintettel azok jelenlegi sokféleségére és napjaink gazdaságának folyamatosan változó jellegére –, mint például az adó- és vámcsalásból, a korrupcióból, valamint a szervezett bűnözéshez és a maffiához kapcsolódó tevékenységekből, többek között a kábítószer-kereskedelemből, a fegyvercsempészetből és az emberkereskedelemből, vagy kikényszerített forrásokból, mint az úgynevezett „forradalmi adóból” származó törvénytelen jövedelmek tisztára mosása,
- I. mivel a karitatív szervezetek által évente összegyűjtött összeg eléri a több száz millió dolláros nagyságrendet, továbbá igen nehéz e szervezetek pénzeszközei felhasználásának ellenőrzése, ennélfogva a karitatív ágazat különösen védtelen a visszaélésekkel szemben, és ezért a szóban forgó jogi személyek részéről nagyobb átláthatóságra van szükség,
- J. mivel a terroristák bizonyos esetekben használni tudták a karitatív alapok bevételeit, néha az adományozók, sőt e karitatív szervezetek vezetőinek és személyzetének tudomása nélkül; továbbá kiderült, hogy egyes non-profit szervezetek fedőszervként szolgáltak vagy logisztikai segítséget nyújtottak a terroristák operatív tevékenységeihez vagy a terroristahálózatok által használt fegyverek szállításához,
- K. mivel az Európai Unióban a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemhez szükség van az információcserre fejlesztésére, az igazságügyi és rendőrségi együttműködés megerősítésére, a tranzakciók nyomon követhetőségének és a pénzügyi rendszer, a működési szabályok, valamint a jogi személyek által folytatott tevékenységek átláthatóságának javítására,
- L. mivel a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem egyik hatékony rendszere az információcserre, amelyet azonban ellenőrizni, és az adatvédelemre vonatkozó kötelező erejű jogszabályi rendelkezésekkel ellensúlyozni kell az emberi jogok európai egyezményének 8. cikkét és az alapjogi charta 7. és 8. cikkét szem előtt tartva, egy mindent ellenőrzés alatt tartó társadalom kialakulásának elkerülése érdekében,
- M. mivel a nemzetközi terrorista szervezetek szoros kapcsolati hálót építettek ki számos bűn- és maffiaszervezettel, és az e szervezetek közötti kapcsolat közös gazdasági érdekeken és ugyanazon finanszírozási forrásokon alapul,
1. a következő ajánlásokat intézi az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz:
 - a) fogadják el a pénzmosásról szóló harmadik irányelvet és a pénzmosás vámügyi együttműködés segítségével történő megelőzéséről szóló rendeletet;

2005. június 7., kedd

- b) követeljük meg a tagállamoktól a 2000. május 29-i, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegély-egyezmény jegyzőkönyvének és a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról szóló, 1999. december 9-i nemzetközi egyezménynek a ratifikálását, valamint a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározatnak ⁽¹⁾ és a bűnözés súlyos formái elleni fokozott küzdelem céljából az Eurojust létrehozásáról szóló, 2002. február 28-i 2002/187/IB tanácsi határozatnak ⁽²⁾ az átültetését;
- c) hozzanak létre csere- és együttműködési struktúrákat technikai téren is, hogy lehetővé váljon az Unió hírszerző szolgálatai – köztük az Europol és az Eurojust – közötti strukturált információcseré; ténylegesen alkalmazzák a teljes és naprakész információk cseréjére vonatkozó kötelezettségeket valamennyi terrorista jellegű büntetendő cselekmény esetében, beleértve az egy terroristacsoport finanszírozása által annak tevékenységében való részvételt is;
- d) megfelelő finanszírozással támogassák a FIU.NET (Financial Intelligence Units Network) projektet, amelynek célja egy olyan informatikai hálózat létrehozása, amely lehetővé teszi a FIU-k (pénzügyi nyomozóegységek) közötti információcserét, különös tekintettel a terroristahálózatok finanszírozásának módjaira, a személyes adatok védelméről is gondoskodva;
- e) ösztönözzék a tagállamokat, hogy javítsák együttműködésüket a Sustrans-szal és ratifikálják az Europol-egyezmény jegyzőkönyvét, amely lehetővé teszi az Europol hatáskörének kiterjesztését valamennyi pénzmosással kapcsolatos bűncselekményre;
- f) a megfelelő szabályok sürgős elfogadásával hajtsanak végre olyan intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik azon nemzetközi banki mozgások ellenőrzését és nyomon követhetőségét, amelyeken keresztül a terrorizmus céljára felhasználható jövedelmet termelő fegyver- és kábítószer-kereskedelemhez kapcsolódó tranzakciók többsége megvalósul;
- g) kérjék fel a tagállamokat, hogy hajtsák végre a FATF (A Pénzmosással foglalkozó Pénzügyi Akció Munkacsoport) valamennyi ajánlását, hogy hozzanak intézkedéseket a pénzátutalások nyomon követhetőségének és az ügyfelek azonosításának javítása érdekében, és alkalmazzák a gondossági kötelezettségeket, kerülve a profilozás technikájának túlzott használatát a bank- és pénzügyi ágazatban és biztosítva az alapvető jogok, különösen a személyes adatok védelméhez való jog tiszteletben tartását;
- h) ösztönözzék nemzetközi normák elfogadását, és hozzanak intézkedéseket közösségi szinten annak érdekében, hogy jelentősen csökkenjen a pénzügyi rendszer átláthatóságának hiánya, orvosolni lehessen a nemzetközi pénzügyi tranzakciókhoz és a pénzátutalásokhoz használt struktúrák – köztük a nemzetközi kereskedelmi társaságok, a trösztök és az offshore társaságok – átláthatóságának hiányát, nem utolsósorban azért, hogy küzdjenek az úgynevezett „adóparadicsomok” fennmaradása ellen, különösen a harmadik országokkal folytatott együttműködésen keresztül;
- i) hozzanak intézkedéseket a hivatalos csatornákon kívüli pénzmozgások ellenőrzésére és annak megakadályozására, hogy a terrorista szervezetek a non-profit és karitatív szervezeteket használják fel, illetve azokba beszivárognak, különösen a karitatív ágazatban a mérlegek közzétételét, valamint közös könyvvizsgálati és pénzügyi számlaellenőrzési szabályokat előíró európai magatartási kódexre vonatkozó javaslat támogatásával;
- j) kérjék fel a tagállamokat, hogy a lehető legnagyobb gondosságról tegyenek tanúságot a terrorista hálózatok és a maffia-típusú bűnszervezetek közötti, a terrorizmus finanszírozását célzó pénzmosással kapcsolatos esetleges összefonódások tekintetében;
- k) léptessenek életbe megerősített gondossági kötelezettségeket azon műveletekre, amelyekben a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó szabályokat nem alkalmazó területeken illetékes társaságok vagy személyek vesznek részt;
- l) ösztönözzék a tagállamokat a pénzintézetek és a pénzátutalással foglalkozó szolgáltatók alapos felügyeletére az olyan gyanús átutalások kiszűrése érdekében, amelyek esetében hiányoznak a névre, címre, és a műveletre megbízást adó (természetes vagy jogi) személy számlaszámára vonatkozó teljes információk;

⁽¹⁾ HL L 164., 2002.6.22., 3. o.

⁽²⁾ HL L 63., 2002.3.6., 1. o.

2005. június 7., kedd

- m) kötelezzék a pénzügyintézeteket és minden olyan intézetet, amelyre a tőke-visszaforgatás megelőzésének kötelezettsége vonatkozik, hogy haladéktalanul tájékoztassák a hatóságokat minden olyan esetről, ahol felmerül annak megalapozott gyanúja, hogy egyes forrásokat terrorista tevékenység vagy általánosságban véve terroristahálózatok számára utalnak át; a „gyanú” meghatározását igen szigorú ismérvekre kell alapozni; például a pénzmosás és a terrorista tevékenységek tekintetében hozott büntetőjogi rendelkezések nem szolgálhatnak a más kategóriába tartozó bűnözői tevékenységek üldözésére, és ennél fogva meg kell felelniük a Corpus Juris ⁽¹⁾ elveinek; a „gyanú” fogalmát úgy kell meghatározni, hogy elérje a kitűzött célt és arányos legyen;
- n) dolgozzanak ki olyan rendszereket, amelyek automatikusan ellenőrzik azon átutalásokat, amelyek gyanúsak bizonyulnak az átlagosnál nagyobb összeg, a műveletek gyakorisága, a megbízók és a kedvezményezettek személyazonossága és földrajzi helyzete miatt, ezáltal védve a hivatalos pénzáttutalási rendszert annak valós kockázatától, hogy törvénytelen tevékenységekre és főként a terrorista tevékenységek finanszírozására használják; dolgozzanak ki új szabályokat a banki átutalásokra anélkül, hogy a tőke szabad áramlása és a gyanús pénzeszközök kiszűrése közötti egyensúly felborulna;
- o) dolgozzanak ki minimumnormákat a karitatív ágazat átláthatóságának szabályozására annak érdekében, hogy a bankok, a hitelintézetek, a biztosító- és pénzügyi társaságok, valamint non-profit szervezetek igazgatási, pénzügyi és költségvetési eljárásain belül a lehető legnagyobb átláthatóság érvényesüljön az alábbiakban felsorolt módszerek segítségével: kizárólag hivatalos bankszámlák igénybevétele pénztétet céljára, pénzáttutaláskor szabályos és hivatalos útvonalak használata a lehető legteljesebb költségvetési programozás közzétételével, a kedvezményezettek pontos személyazonosságának és a pénzeszegek tervezett felhasználásának megjelölésével, független revizorok vizsgálatának alávetve a szervezet iránymutatását;
- p) kérjék fel a bankokat, a hitelintézeteket, a biztosító- és pénzügyi társaságokat és a non-profit szervezeteket, hogy folytassanak szorosabb együttműködést a nemzetközi terrorizmus finanszírozása területével foglalkozó szakértőkkel, hogy megóvják magukat a terroristatevékenységekbe keveredéstől és annak valós veszélyétől, hogy tevékenységüket a terroristahálózatok finanszírozására használják fel;
- q) kérjék fel a tagállamokat, hogy ültessék át és hajtsák végre a terrorizmus finanszírozására irányuló bűncselekmények megakadályozását célzó intézkedéseket, különösen a pénzmosásról szóló második irányelvet ⁽²⁾ és az abban meghatározott gondossági és azonosítási kötelezettségeket, a pénzmosásról szóló harmadik irányelv és a pénzmosás vámügyi együttműködés segítségével történő megelőzéséről szóló rendelet mielőbbi elfogadására várva, hogy többek között idejében be lehessen vezetni azokat a szükséges módosításokat, amelyek lehetővé teszik a nemzetközi terrorizmusellenes tevékenység optimalizálását;
- r) biztosítsák a terrorizmus nemzetközi finanszírozása elleni küzdelem érdekében hozott intézkedések állandó értékelését a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel szoros együttműködésben;
- s) határozzák meg, hogy az egyes tagállamok által 2001. szeptember 11-ét követően sürgősséggel végrehajtott jogszabályok pozitív eredményeket értek-e el a terrorista tevékenységek és a terrorizmus finanszírozása ellen folytatott küzdelemben;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Bizottságnak, továbbá a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Európa Tanácsnak, az ENSZ-nek és az ENSZ szakosodott ügynökségeinek.

⁽¹⁾ A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme (COM(1997) 199).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. december 4-i 2001/97/EK irányelve a pénzügyi rendszer pénzmosási célú felhasználásának megelőzéséről szóló 91/308/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 344., 2001.12.28. 76. o.).